

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 25Co/269/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1212201270
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:1212201270.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a sudkýň: JUDr. Martina Valentová a Mgr. Lucia Mizerová, v právnej veci žalobkyne: X. S., nar. XX.X.XXXX, adresa: B. XXX, zastúpenej advokátom: JUDr. Roman Jurík, so sídlom Nové Zámky, Jazerná 19, proti žalovanému: PROFI CREDIT SLOVAKIA s.r.o., so sídlom Bratislava, Mliekarenská 10, IČO: 35 792 752, zastúpenému advokátom: JUDr. Ján Havlát, so sídlom Bratislava, Rudnayovo námestie 1, o zrušenie rozhodcovského rozsudku a iné, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 10C/46/2012-390, ako i na odvolanie žalovaného proti dopĺňaciemu rozsudku Okresného súdu Galanta č.k. 10C/46/2012-468 zo dňa 21.8.2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v prvej výrokovej vete, m e n í tak, že žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku z a m i e t a .

II. Odvolací súd napadnutý rozsudok v druhej výrokovej vete m e n í tak, že žalobu o určenie zmluvy o revolvingovom úvere za neplatnú z a m i e t a .

III. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku obsiahnutom v dopĺňacom rozsudku o určení predmetnej rozhodcovskej doložky za neplatnú p o t v r d z u j e .

IV. Odvolací súd napadnutý rozsudok v tretej výrokovej vete m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni z titulu bezdôvodného obohatenia sumu 346,56 Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku a vo zvyšku žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia z a m i e t a .

V. Odvolací súd napadnutý rozsudok v štvrtej výrokovej vete o finančnom zadosťučinení m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100,- Eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

VI. Odvolací súd odvolanie žalovaného v časti proti výroku o súdnom poplatku o d m i e t a .

VII. Žalovanému p r i z n á v a voči žalobkyni nárok na náhradu 18,72% trov celého konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vo výroku rozhodol nasledovne:

Súd zrušuje rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu sp.zn. 71/03/11-nR vydaný dňa 25.10.2011 rozhodcom JUDr. Františkom Svatuškom.

Určuje sa, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8100009160 zo dňa 9.5.2008 uzatvorená medzi účastníkmi konania je neplatná.

Žalovaný je povinný vydať žalobkyni bezdôvodného obohatenie 416,56 euro do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie 500 euro do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalobkyňa má voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100 %.

Titulom súdneho poplatku je žalovaný povinný zaplatiť na účet súdu 99,50 euro do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Napadnutým doplniacím rozsudkom prvoinštančný súd určil, že rozhodcovská doložka týkajúca sa zmluvy o revolvingovom úvere č. zmluvy 8100009160 zo dňa 9.5.2008 uzatvorená medzi sporovými stranami je neplatná.

3. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu ako ho zistil z vykonaného dokazovania, že na predtlačenom formulári, ktorý vyhotovil žalovaný je zmluva č. 8100009160 označená ako „Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru, zmluva o revolvingovom úvere“. V tejto listine sa uvádza, že dlžník, ktorým je žalobkyňa žiada spoločnosť PROFI CREDIT SLOVAKIA spol. s r.o. o poskytnutie úveru 60.000,- Sk, ktorú sumu bude splácať mesačne v sume 3.509,- Sk a to v 30 splátkach do 28-dňa v mesiaci. Zmluvná odmena mala činiť 45.270,- Sk. Nominálna hodnota úveru činila 105.271,- Sk. Predpokladaná RPMN za úver bola 61,83%. Ročná úroková sadzba úveru bola 61,83%. Úverový limit bol 126.324,- Sk. Zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu činila 34.739,- Sk. Predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu bola 54,46%. Ročná úroková sadzba revolvingu 64,11%. Žalobkyňa žiadosť podpísala dňa 9.5.2008. Na listine sa nachádzajú údaje o schválenom revolvingovom úvere. Uvádza sa tu, že bola poskytnutá čiastka úveru 60.000,- Sk, že počet splátok úveru je 30 a že každá splátka bude splatná do 28. dňa v mesiaci, že mesačná splátka je 3.509,- Sk a že zmluvná odmena je 4.527,- Sk. Nominálna hodnota úveru je 105.270,- Sk; RPMN za úver je 58,94%, ročná úroková sadzba úveru je 61,83%, úverový limit 126.324,- Sk, zmluvná odmena za poskytnutie revolvingu 34.739,- Sk, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 54,46%, ročná úroková sadzba revolvingu 64,11%. Žalovaný zmluvu podpísal dňa 14.5.2008.

4. Dňa 14.5.2008 žalovaný oznámil žalobkyni schválenie úveru za podmienok uvedených v predchádzajúcom odseku. V oznámení sa konštatuje, že zmluva nadobudla platnosť a účinnosť 14.5.2008. Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru ako aj údaje o schválenom revolvingovom úvere sú na prednej strane kde pod podpismi je uvedené, že zmluvu s neúplnými alebo nečitateľnými údajmi nebude možné akceptovať. Aj keď predná časť zmluvy je písaná malými písmenami pri vynaložení úsilia je možné text prečítať a pri úsilí o prečítanie je možné sústrediť sa aj na obsah textu. Čo sa týka zadnej strany zmluvy čitateľným písmom je uvedené: „Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFI CREDIT SLOVAKIA s.r.o.“. Na ľavej strane zadnej strany zmluvy je ešte čitateľne napísané: „PROFI CREDIT Profireal Group“. Ostatný text na zadnej strane nie je čitateľný z dôvodu, že sa jedná o veľmi malé písmo. Aj pri všetkej snahe nebolo možné zo strany súdu prečítať a naštudovať si text: „Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere“. Nebolo to možné prečítať ani po tom, čo bol zabezpečený originál zmluvy.

5. Následne súd prvej inštancie poukázal na ust. § 2 písm. u) a § 7 ods. 1, 2 písm. m) zák. č. 250/2007 Z.z., § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. - ďalej len OZ). Ustálil, že odborná starostlivosť poskytovateľa služby k spotrebiteľovi má spočívať aj v tom, že zmluva bude zrozumiteľná, keď bude písaná takým písmom, aby sa dala prečítať. Nečitateľnosť robí právny úkon nezrozumiteľným, pričom sa jedná o absolútnu neplatnosť právneho úkonu. V tejto súvislosti súd odkázal na rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/320/2013, z ktorého citoval, že zmluvné podmienky uvedené v úverových podmienkach tvoriacich neoddeliteľnú súčasť zmluvy sú neprijateľné ako celok už zo samotného dôvodu, že z hľadiska veľkosti písma voľným okom sú prakticky nečitateľné.

6. Následne súd prvej inštancie poukázal na to, že plná odmena podľa zmluvy je vo výške 45.270,- Sk, čo je 75,45% poskytnutého úveru, pričom zákonom prípustná výška odmeny bola 37,20%, z čoho vyplýva, že žalovaný o 100% percent prekročil zákonom stanovené percento prípustnej hodnoty. Aj v tomto ohľade je zmluva absolútne neplatná. Dojednanie úrokov v neprímeranej výške je v rozpore s dobrými mravmi. V tejto súvislosti odkázal na rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/57/2005, NS ČR sp. zn. 21Cdo/1484/2004, NS ČR 33Odo/236/2005. Následne súd citoval rozhodnutia NS SR sp. zn. 7Cdo 201/2014, ÚS SR III.ÚS 300/06, IV.ÚS 49/2006, I.ÚS 335/2006, NS SR 2Cdo/241/2009, rozhodnutie

ESLP v rozsudku Beian proti Rumunsku pojednávajúce o princípe právnej istoty a potrebe prihliadať na konštantnú rozhodovaciau prax súdov. Po vete, že napr. pri druhom štvrtroku 2008 podľa uvedeného ustanovenia (?) pri úveroch od 50.000,- Sk do 200.000,- Sk na obdobie od 1 do 5 rokov nesmie byť viac ako 44,42%, uviedol, že z uvedeného jednoznačne vyplýva, že v zmluve je vyššia percentuálna sadzba, ako to pripúšťa Nariadenie vlády SR (necitované). Následne súd skonštatoval, že predmetná zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania je absolútne neplatným právnym úkonom.

7. Potom súd poukázal na zahraničnú judikatúru ohľadne primeranej sadzby úrokov. Nato v bode 59 odôvodnenia skonštatoval, že zrušil predmetný rozhodcovský rozsudok vzhľadom na to, že zmluva o revolvingovom úvere je absolútne neplatným právnym úkonom, pričom na základe tohto neplatného právneho úkonu bola žalobkyňa zaviazaná na plnenie.

8. Následne súd poukázal na ust. § 451 ods. 1 a 2, § 457 OZ a uviedol, že vzhľadom na to, že zmluva je absolútne neplatná, súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 416,56 Eur, čo je rozdiel medzi sumou, ktorú žalovaný poskytol žalobkyni a tým čo žalobkyňa zaplatila žalovanému.

9. V zmysle § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa súd priznal žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie 500,- Eur s odôvodnením, že žalobkyňa znášala stav právnej neistoty, obávala sa o výšku dlhu a jeho neustále narastanie. Trpela stresom, keď si žalovaný proti nej aj exekučne uplatňoval nároky vyplývajúce zo zmluvy, ktorá je absolútne neplatná, čo umožňoval aj rozhodcovský rozsudok.

10. V bode 65 odôvodnenia rozsudku súd skonštatoval, že žalobu zamietol v časti o určenie, že rozhodcovská doložka ako súčasť revolvingovej zmluvy je neprijateľná z dôvodu, že všetky zmluvné dojednania boli nečitateľné, čo činilo právny úkon absolútne neplatným a z toho dôvodu súd žalobu aj v tejto časti zamietol.

11. O náhrade trov konania súd rozhodol s použitím § 255 ods. 1 a 2, § 262 ods. 1 a 2 CSP s tým, že žalobkyňa mala vo veci plný úspech, tak má voči žalovanému právo na náhradu trov konania vo výške 100%.

12. Dopĺňací rozsudok, ktorým súd určil, že predmetná rozhodcovská doložka je neplatná, súd prvej inštancie odôvodnil tým, že podľa rozhodcovskej doložky uvedenej v čl. 18 všetky spory medzi sporovými stranami sa budú riešiť prostredníctvom rozhodcovského súdu. Poukázal na ust. § 53 ods. 1, ods. 4 písm. r), ods. 5, § 54 ods. 1, 2 OZ, Smernicu Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, čl. 2 písm. a), čl. 3 ods. 1, 2, príloha bod 1 písm. e), čl. 6, príloha ods. 1 písm. q), s tým, že citovanú Smernicu je nevyhnutné využívať ako interpretačné pravidlo k ustanoveniam právneho poriadku upravujúcim režim spotrebiteľských zmlúv. Poukázal tiež na rozsudky Súdneho dvora ES vo veciach C-240/98, C-168/2005, C-243/2008.

13. Skonštatoval, že podľa vnútroštátneho práva, sa zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou v zmysle g 54 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka nemôžu odchyliť v neprospech spotrebiteľa od ustanovení Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Taktiež nesmú obsahovať podľa 53 ods. 1 prvá veta Občianskeho zákonníka ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ustanovenie § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka obsahuje exemplikatívny príkladný, a teda neuzavretý výpočet neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách. V tomto výpočte je s účinnosťou od 1.3.2010 výslovne uvedená aj neprijateľná podmienka požadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Len zo samej skutočnosti, že sa uvedená podmienka v tomto príkladnom výpočte v čase uzatvorenia zmluvy nenachádzala nemožno vyvodiť, že vyžadovanie od spotrebiteľa v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní nie je neprijateľnou podmienkou obsiahnutou v spotrebiteľskej zmluve. Súd vychádza z teologického výkladu, a teda vychádzal z príslušného prameňa práva ako celku s akcentom na jeho ciele a zmysel. Zmyslom a cieľom úpravy spotrebiteľského práva v Občianskom zákonníku je poskytnúť spotrebiteľom v SR ako členskom štáte minimálne taký štandard ochrany aký stanovuje smernica 93/13/EHS.

14. Proti predmetnému rozsudku podal prostredníctvom svojho právneho zastúpenia odvolanie žalovaný v celom jeho rozsahu proti všetkým jeho výrokom z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h)

CSP, pričom sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu (v celom rozsahu) zamietne.

15. K nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku poukázal na východiská - judikatúru R 50/1997, rozsudok NS SR sp. zn. 5Cdo/147/01, 5Cdo/88/99, ÚS SR sp. zn. I.ÚS 26/94, II.ÚS 71/97, III.ÚS 64/2000, IV.ÚS 77/02, II.249/04, III.ÚS 119/03, IV.ÚS 115/03, ako aj rozsudky ESLP vo veci H. proti Belgicku z roku 1987, Van de Hurk proti Holandsku z roku 1994, alebo Ruiz Toria proti Španielsku z roku 1994, aj rozsudky NS SR sp. zn. 4Cdo 171/2005, 6Sžo-KS/100/2006. Argumentoval tým, že súd prvej inštancie neodôvodnil podstatné tvrdenia, na ktorých založil svoj rozsudok a súčasne sa nevysporiadal s argumentmi žalovaného, ktoré boli relevantné, čo spôsobuje nepreskúmateľnosť. Hoci súd dovodil absolútnu neplatnosť zmluvy, z odôvodnenia rozsudku je neidentifikovateľný aký právny záver ho k tomu viedol. Súd síce uvádza konštatovanie, že nečitateľnosť robí právny úkon nezrozumiteľný, v odôvodnení sa nikde neuvádza, či práve pre tento dôvod súd dospel k právnemu záveru o neplatnosti zmluvy. Podľa odvolateľa zmluva je čitateľná, právny zástupca žalovaného na pojednávaní plynule sudcom označený text prečítal a aj žalobca v žalobe presne citoval ním napádané ustanovenia zmluvy. Skutočnosť, že text zmluvy možno nebol schopný prečítať sudca, ešte a priori neznamená, že text bol nezrozumiteľným, resp. nečitateľným pre účastníkov. Pri určovaní výšky bezdôvodného obohatenia sa súd nevysporiadal s námietkou premlčania vznesenou zo strany žalovaného. Vychádzajúc výlučne z dôkazov produkovaných v prvoinštančnom konaní žalobcom je možné dovodiť, že žalovaný poskytol úver vo výške 1.991,64 Eur a žalobca postupne k 2.3.2011 uhradil sumu 2.318,18 Eur. Úver bol pritom poskytnutý 14.5.2008 a splácaný počnúc dňom 28.6.2008. Aj, ale nielen, v dôsledku absencie náležitého odôvodnenia žalovaný nie je schopný ani len identifikovať na podklade čoho dospel súd k záveru, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčaný. Ak bola žaloba podaná na súde 16.11.2011, je nepochybné, že všetky nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia, ktoré by aj vznikli s plnením prijatým žalovaným pred 16.11.2009 sú premlčané. V odôvodnení napadnutého rozsudku sa námietka premlčania uplatnená žalobcom ani len nespomína. Rozdiel medzi sumou žalobcom prijatou a sumou žalobcom zaplatenou je 326,54 Eur. Z dôvodu arbitrárnosti rozsudku žalovaný nie je schopný identifikovať, na podklade akých dôkazov dospel súd k záveru, že suma priznaného bezdôvodného obohatenia je 416,56 Eur. V ďalšom odvolateľ poukázal na to, že na strane 9 odôvodnenia súd uvádza, že žalobu zamietol v časti, v ktorej žalobca žiadal, aby súd určil, že rozhodcovská doložka je neplatná, avšak vo výrokovej časti sa žiadny taký výrok nenachádza. Obdobne rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia v odôvodnení nespĺňa kritéria odôvodnenia v zmysle CSP.

16. K bezdôvodnému obohateniu žalovaný namietal, že rozdiel medzi sumou žalobcom prijatou a sumou žalobcom zaplatenou je 326,54 Eur vychádzajúc z dôkazov produkovaných žalobcom a nie súdom prvej inštancie stanovenou sumou 416,56 Eur.

17. K primeranému finančnému zadosťučineniu žalovaný s odkazom na znenie ust. § 3 ods. 1, ods. 3, ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa... uviedol, že ide o zadosťučinenie, ktorého účelom je reparovať ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do ochrany práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Vzniknutá ujma musí byť v konaní preukázaná, nielen deklarovaná. Musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa, že spotrebiteľ bol v konaní predchádzajúcim rozhodnutiu o finančnom zadosťučinení úspešný. Primerané finančné zadosťučinenie má voči vydaniu bezdôvodného obohatenia iba subsidiárnu funkciu. Výška primeraného finančného zadosťučinenia musí byť založená na preskúmateľných hľadiskách a relevantných dôkazoch. Pokiaľ ide o vyjadrenie intenzity a rozsahu ujmy, treba vychádzať z následnej reakcie, ktorú porušenie práva alebo povinnosti vyvolalo, čo treba zisťovať dokazovaním. Je pritom na žalobcovi, aby uniesol dôkazné bremeno ohľadom preukázania závažnosti vzniknutej ujmy a okolností, za ktorých k porušeniu práva došlo. Nie je úlohou súdu, aby ex offo nahrádzal procesnú aktivitu žalobcu ohľadne jeho dôkazného bremena a vykonával za neho dôkazy. Žalobca musí tiež preukázať príčinnú súvislosť medzi porušením a ujmu. Výška náhrady nemajetkovej ujmy musí byť tiež primeraná. Podľa názoru žalovaného žalobca nepreukázal skutočnosti odôvodňujúce priznanie finančného zadosťučinenia, hoci znášal dôkazné bremeno. Jednak nepreukázal vznik, rozsah a intenzitu ujmy a ani žiadne ďalšie skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že priznanie zadosťučinenia je opodstatnené. Samotná výzva na splnenie dlhu a uplatňovanie nárokov s upozornením na legitímne, možné a predpokladané právne následky nesplnenia dlhu nemôže byť vnímaná ako akýkoľvek zásah do práv jednotlivca. Súd prvej inštancie nielenže oprel svoje tvrdenia o údaj, ktorý žiadnym spôsobom neoveril a nekvantifikoval, ale aj o taký, ktorý je úplne irelevantný. Žiadne konkrétne tvrdenie, z ktorého by bolo možné identifikovať, v

čom vidí svoju nemajetkovú ujmu žalobca, okrem uvedeného všeobecného tvrdenia, neprezentoval. Skutkový záver prvoinštančného súdu o „exekučnom uplatňovaní“ je nepravdivý, keďže žalovaný nikdy neinicioval exekučné konanie voči žalobkyni. V ďalšom odvolateľ vyslovil názor, že priznaná výška zadosťučinenia predstavuje a je porovnateľná s výškou odškodnenia osoby, ktorej bola spôsobená ujma na zdraví s poukazom na zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Ak by sa vychádzalo z údajov z roku 2012, tak výška náhrady za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia za jeden bod predstavovala 15,72 Eur. V zmysle citovaného zákona je napríklad náhrada za bolesť v prípade šoku stredne ťažkého stupňa (30 bodov) vo výške približne 600,- Eur. Intenzita zásahu do sféry osobnosti žalobkyně ako spotrebiteľa, principiálne nemôže byť porovnateľná s intenzitou zásahu spôsobeného napríklad trestným činom, už vôbec nie v danom prípade, ak žalobca vznik závažnej ujmy ani netvrdil a ani nepreukazoval. V tejto súvislosti odkázal aj na rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo 171/2005.

18. K neplatnosti zmluvy ako celku odvolateľ uviedol, že takýto záver súdu je v rozpore s eurokonformným výkladom relevantných ustanovení právnych noriem upravujúcich ochranu spotrebiteľa. V tejto súvislosti odkázal na rozsudok vo veci Súdneho dvora Jana V., B. V. proti SOS finance s.r.o. pod značkou C-453/10, z ktorého citoval, že cieľom sledovaným normotvorcom únie v rámci Smernice 93/13 je nastoliť rovnováhu zmluvných strán, pričom sa má v zásade zachovať platnosť zmluvy ako celku a nie vyhlásiť za neplatné všetky zmluvy, ktoré obsahujú nekalé podmienky. Prvoinštančný súd ale postupoval opačne a v dôsledku jeho rozhodnutia nastolil de facto nespravodlivý stav, kedy žalovaný napriek tomu, že poskytol riadne a včas peňažné prostriedky žalobcovi, tieto prostriedky by podľa logiky súdu mal poskytnúť bezodplatne. Ak by aj súd dospel k záveru, že zmluva obsahuje niektoré neprijateľné podmienky, tento záver sám o sebe nestačí na to, aby súd vyslovil absolútnu neplatnosť zmluvy ako celku. Ak by súd dospel k záveru, že výška odplaty bola neprimeraná, mohol a mal vysloviť neprijateľnosť zmluvnej podmienky definujúcej takúto neprimeranú odplatu.

19. Žalobkyňa odvolanie nepodala. K doručenému odvolaniu žalovaného predložila prostredníctvom svojho právneho zástupcu písomné vyjadrenie, ktorým navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobkyni priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Na rozdiel od žalovaného považuje rozsudok za vecne správny. Poukázala na nález ÚS SR sp. zn. II.ÚS 410/06, ako aj rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/136/2010k, z ktorých zdôraznila, že judikatúra ESLP nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia, iba na argument rozhodujúci. Podľa žalobkyně odôvodnenie napadnutého rozsudku nijako nevybočuje z imperatívu odôvodnenia podľa § 220 ods. 2 CSP, resp. judikatúry, odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b) (CSP) teda nie je daný. Žalobkyňa poukázala na to, že súd v odôvodnení rozsudku na viacerých miestach konštatuje nečitateľnosť zmluvy a cituje rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/320/2013. K námietke premlčania žalobkyňa uviedla, že na ňu nebolo možné prihliadať, pretože zo žiadneho dôkazu nevyplýva, že by bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného vzniklo skôr ako tri roky pred podaním žaloby, navyše žalovaný sa obohatil úmyselne a v takom prípade platí desaťročná premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle § 107 ods. 2 OZ.

20. K argumentácii žalovaného k priznanému finančnému zadosťučineniu žalobkyňa uviedla, že je omyl domnievať sa, že primeranosť finančného zadosťučinenia je potrebné hodnotiť analogicky podľa zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia. Najvyšší súd sa kritériami pre priznanie finančného zadosťučinenia zaoberal aj v uznesení 6Odo/302/2006, v tejto súvislosti odkázal aj na rozsudok NS ČR sp. zn. 30Cdo/4431/2007, Krajského súdu Prešov sp. zn. 21Co/20/2013, ako aj na Smernicu EP a Rady 2005/29/ES s tým, že sankcie musia byť účinné, primerané a odradzujúce. Osobitne poukázal na rozhodnutie Okresného súdu Galanta v rozsudku sp. zn. 15C/457/2015, v ktorom súd vyslovil názor na základe § 3 ods. 5 zák. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, dospel k názoru, že úspešnosť spotrebiteľa pri uplatňovaní jeho práv, ktoré vyplýva z právnych noriem upravujúcich ochranu spotrebiteľa spôsobuje automatický vznik práva spotrebiteľa na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia od subjektu, ktorý za porušenie zodpovedá. Ako dôkazy okrem uvedeného pripojila tiež rozsudok OS Michalovce sp. zn. 16C/290/2012, Krajského súdu Košice sp. zn. 2Co/400/2013 a uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo/793/2015. V závere žalobkyňa poukázala na to, že hoci žalovaný napadol rozsudok v celom rozsahu, neuviedol žiadne dôvody k odvolaniu vo vzťahu k prvému výroku o zrušení rozhodcovského rozsudku a k V. výroku o náhrade trov konania. V závere uviedla, že v zmysle § 390 CSP už odvolací súd musí o odvolaní rozhodnúť sám, nemôže napadnutý rozsudok zrušiť.

21. Žalovaný podal odvolanie aj proti dopĺňaciemu rozsudku s použitím odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), f) a h) CSP, ktorým navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu žalobcu zamietne.

22. K nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku opätovne poukázal na teoretické východiská i judikatúru, ako v odvolaní voči rozsudku samému. K rozhodcovskej doložke uviedol, že o prípad predpokladaný v ust. § 53 ods. 4 písm. r) OZ v tomto prípade nejde, nakoľko žalobkyňa mala priamo na základe rozhodcovskej zmluvy/doložky možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom. Spotrebiteľovi, ako aj dodávateľovi ostáva možnosť riešiť spor v zmysle dojednanej rozhodcovskej doložky v rozhodcovskom konaní, avšak svoje práva voči dodávateľovi môže spotrebiteľ uplatňovať v občiansko-súdnom konaní. Predmetná rozhodcovská doložka nespôsobila žiadnu nerovnováhu v právach a povinnostiach. Odvolateľ má za to, že žalobkyňa doposiaľ neuviedla žiadne argumenty a skutočnosti preukazujúce že jej neboli v rozhodcovských konaní zaručené rozhodcovské práva spotrebiteľa plne porovnateľné s konaním, ktoré by bolo na mieste, keby spotrebiteľ rozhodcovskú zmluvu/doložku neuzavrel a ktoré by zakladali akékoľvek prekážky k uplatneniu práv spotrebiteľa.

23. Proti dopĺňaciemu rozsudku žalobkyňa odvolanie nepodala a k doručenému odvolaniu žalovaného sa písomne nevyjadrila.

24. Ďalšie podania strán v odvolacom konaní do spisu doručené neboli.

25. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP, po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/, h/ CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offio na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP), po preskúmaní zákonnosti a vecnej správnosti rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania dospel k záveru, že odvolanie je čiastočne dôvodné v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok v spojení s jeho dopĺňacím rozsudkom čiastočne zmeniť a čiastočne potvrdiť (§ 387 a § 388 CSP).

26. Predmetom prvoinštančného konania na základe žaloby bolo posúdiť splnenie podmienok pre zrušenie rozhodcovského rozsudku, pre určenie, že zmluva o spotrebiteľskom úvere je neplatná, že rozhodcovská doložka je neprijateľná, resp. neplatná, pre uloženie povinnosti žalovanému vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie a zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie.

27. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu, vychádzajúc z odvolacej argumentácie uplatnenej žalobcom a odôvodnenia preskúmaného rozsudku, bolo posúdiť správnosť skutkových a právnych úsudkov súdu prvej inštancie vedúcich k záveru o potrebe vyhovieť žalobe v celom rozsahu (odvolacie dôvody v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP), a zároveň posúdiť, či nesprávnym procesným postupom súdu prvej inštancie bolo znemožnené žalovanému, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b) CSP) a zároveň, či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP).

28. Vzhľadom na to, že súd prvej inštancie podľa obsahu odôvodnenia preskúmaného rozsudku na vec neaplikoval niektoré na vec sa vzťahujúce a relevantné zákonné ustanovenia, odvolací súd prípisom zo dňa 31.10.2019 s odkazom na ust. § 382 CSP vyzval právneho zástupcu žalobkyne aj žalovaného na písomné vyjadrenie sa k možnému použitiu na vec ust. § 40 až § 43 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (k zrušeniu rozhodcovského rozsudku), k § 4 ods. 2 písm. k) v spojení s § 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch (k náležitosti zmluvy), § 451, § 456, § 458 zák. č. 40/1964

Zb. Občianskeho zákonníka (k bezdôvodnému obohateniu) a § 100 a § 107 Občianskeho zákonníka (k premlčaniu). Na doručení výzvu zareagoval písomným podaním výlučne právny zástupca žalovaného.

29. Právny zástupca žalovaného na výzvu k RPMN uviedol, že exaktná výška RPMN je súčasťou zmluvných dojednaní a je presne špecifikovaná v bode 6. zmluvy, pričom je definovaná aj v oznámení veriteľa o schválení úveru, ktoré je v zmysle čl. 7.1 písm. g) zmluvy neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Ak sa úver na základe zmluvy poskytuje vo výške nižšej ako je uvedená v žiadosti, potom je logické, že v dôsledku zníženia výšky úveru dôjde aj k zníženiu celkových nákladov, ktorých je RPMN percentuálnym vyjadrením. Dlžník je s týmto ukazovateľom oboznámený a v prípade zmeny má stále možnosť od zmluvy odstúpiť, s poukazom na čl. 19.9 zmluvy. RPMN je v zmluve presne a exaktne ako obligatórna náležitosť zmluvy podľa § 2 písm. d) ZoSÚ špecifikovaná, preto sú tvrdenia žalobcu nepravdivé. K premlčaniu uviedol, že ak bola žaloba na súde podaná dňa 16.11.2011 je nepochybné, že všetky nároky na vydanie bezdôvodného obohatenia pred 16.11.2009 sú premlčané. Pre počiatok behu premlčacej lehoty je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade preukázateľne dozvedel o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. K bezdôvodnému obohateniu uviedol, že je otáznou na podklade čoho súd dospel k záveru, že výška bezdôvodného obohatenia by mala predstavovať 416,56 Eur, keď čisto rozdiel medzi sumou žalobcom prijatou a zaplatenou je 326,54 Eur, akcentujúc výlučne dôkazy produkované žalobcom. K zrušeniu rozhodcovského rozsudku uviedol, že sa pridrižiava doteraz prezentovaných vyjadrení. Čo sa týka ne/platnosti revolvingovej zmluvy ako celku, nadväzuje na dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku Okresným súdom Galanta. Rovnako má za to, že rozhodcovská doložka neobsahovala neprijateľné dojednania.

A. Zrušenie rozhodcovského rozsudku

30. Výrokom I. preskúmaného rozsudku súd prvej inštancie zrušil rozhodcovský rozsudok Slovenského arbitrážneho súdu sp. zn. 71/03/11-nR vydaný dňa 25.10.2011 rozhodcom JUDr. Františkom Svatuškom. Rozhodnutie v tejto časti odôvodnil v ods. 59. odôvodnenia výlučne tým, že právny úkon - zmluva o revolvingovom úvere je absolútne neplatným právnym úkonom, pričom na základe tohto neplatného právneho úkonu bola žalobkyňa zaviazaná na plnenie.

31. Pretože súd prvej inštancie na zrušenie rozhodcovského rozsudku neaplikoval priamo žiadne hmotnoprávne ustanovenie, odvolací súd v zmysle § 382 CSP vyzval strany, aby sa vyjadrili k možnému použitiu ust. § 40 až § 43 zák. č. 244/2002 Z.z., reakcie sú uvedené vyššie v ods. 28.

32. V prejednávanej veci z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou doručenou prvoinštančnému súdu dňa 16.11.2011 domáhala zrušenia predmetného rozhodcovského rozsudku z dôvodu, že rozsudok je ničotným právnym úkonom rozhodcu, keďže bol vydaný na základe nemorálnej - neprijateľnej rozhodcovskej doložky.

33. Predmetný rozhodcovský rozsudok bol vydaný aj žaloba na súd s návrhom na jeho zrušenie podaná za účinnosti Zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z.z., teda predtým ako nadobudol účinnosť zák. č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní ku dňu 1.1.2015. Návrh na zrušenie rozhodcovského rozsudku je preto potrebné posudzovať v zmysle citovaných ustanovení Zákona o rozhodcovskom konaní č. 244/2002 Z.z.

34. V zmysle tretej hlavy zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní - Zrušenie rozhodcovského rozsudku, § 40 - Dôvody na podanie žaloby, ods. 1, tuzemský rozhodcovský rozsudok môže byť zrušený príslušným súdom len na základe žaloby účastníka rozhodcovského konania podanej proti druhému účastníkovi rozhodcovského konania, ak a) účastník rozhodcovského konania preukáže, že: 1. nemal spôsobilosť uzavrieť rozhodcovskú zmluvu, rozhodcovská zmluva nebola uzavretá v súlade s právnym poriadkom, podľa ktorého sa na základe dohody zmluvných strán mala rozhodcovská zmluva uzavrieť, alebo že takáto dohoda nebola uzavretá, podľa právneho poriadku Slovenskej republiky, 2. nebol riadne upovedomený o ustanovení rozhodcu, o rozhodcovskom konaní alebo že mu nebolo umožnené sa zúčastniť na rozhodcovskom konaní, 3. rozhodcovským rozsudkom sa rozhodol spor, pre ktorý nebola uzatvorená rozhodcovská zmluva, alebo ktorý nie je v medziach rozhodcovskej doložky, alebo že rozsudok prekračuje dosah dohovoru o rozhodcovi alebo dosah rozhodcovskej doložky; ak ale môžu byť časti rozhodcovského rozsudku vo veciach podrobených rozhodcovskému konaniu oddelené od častí rozsudku pojednávajúcich o veciach, ktoré nie sú mu podrobené, súd zruší rozhodcovský rozsudok len v

dotknutej časti, 4. rozhodcovský súd nebol ustanovený, rozhodcovské konanie neprebiehala spôsobom dohodnutým účastníkmi rozhodcovského konania alebo že sa táto dohoda neuzavrela, ak ustanovenie rozhodcovského súdu alebo priebeh rozhodcovského konania bol v rozpore s ustanoveniami tohto zákona, ak tieto skutočnosti mohli mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej alebo b) súd zistí, že sú dôvody, pre ktoré by boli odopreté uznanie a výkon cudzieho rozhodcovského rozsudku aj bez návrhu účastníka podľa § 50 ods. 2 tohto zákona. Podľa ods. 2, súd v konaní o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku vždy preskúma, či sú dôvody na zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. b). Podľa ods. 3, ak podá účastník rozhodcovského konania žalobu na príslušnom súde, napadnutý rozhodcovský rozsudok zostáva právoplatný. Súd, ktorý rozhoduje o žalobe, môže na návrh účastníka konania vykonať rozhodcovského rozsudku odložiť. Podľa ods. 4 na dôvody zrušenia rozhodcovského rozsudku podľa odseku 1 písm. a) súd neprihliadne, ak ich účastník nenamietal v konaní pred rozhodcovským súdom v lehote na to ustanovenej, inak bez zbytočného odkladu.

35. Podľa § 41 cit. zák. - Lehota na podanie žaloby, žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 60 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku.

36. Podľa § 42 cit. zák. - Vylúčenie podania žaloby, ustanovenia týkajúce sa zrušenia rozhodcovského rozsudku nemôžu účastníci rozhodcovského konania vylúčiť.

37. Podľa § 43 cit. zák. - Postup po zrušení rozhodcovského rozsudku, ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z dôvodov neplatnosti rozhodcovskej zmluvy alebo nemožnosti riešiť predmet sporu v rozhodcovskom konaní, pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe (ods. 1). Ak súd zruší rozhodcovský rozsudok z iného dôvodu, ako je uvedený v odseku 1, rozhodcovská zmluva zostáva v platnosti. Rozhodcovia zúčastnení na zrušenom rozhodcovskom rozsudku sú z nového prerokovania a rozhodnutia veci vylúčení. Ak sa účastníci konania nedohodnú inak, budú noví rozhodcovia ustanovení podľa § 8 (ods. 2).

38. Z pripojeného rozhodcovského spisu vyplýva, že žalobkyňa v priebehu rozhodcovského konania nenamietala rozpor uzavretej rozhodcovskej zmluvy s právnym poriadkom. Vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 27.4.2011 obsiahnutom v rozhodcovskom spise túto skutočnosť nijako nenamietala. Uplatnenie námietky neplatnosti rozhodcovskej zmluvy v rozhodcovskom konaní je pritom zákonnou podmienkou úspešného uplatnenia tejto námietky v súdnom konaní a to bez ohľadu na to, že v danom prípade by išlo o absolútnu neplatnosť rozhodcovskej doložky. Keďže potom žalobkyňa v rámci rozhodcovského konania nenamietala skutočnosť, že rozhodcovská zmluva nebola uzavretá podľa právneho poriadku Slovenskej republiky (v súlade s ním), v tomto konaní už súd nemohol na tento dôvod zrušenia rozhodcovského rozsudku prihliadať a preto žalobe v tomto rozsahu nemohlo byť vyhovené.

39. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým súd zrušil rozhodcovský rozsudok, s použitím ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobu v tomto rozsahu zamietol.

B. Neplatnosť zmluvy o revolvingovom úvere

40. Výrokom II. súd vyhovel žalobe a určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8100009160 zo dňa 9.5.2008 uzatvorená medzi účastníkmi je neplatná. Rozhodnutie v tejto časti s použitím ust. § 7 ods. 1 a 2 písm. a) zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (zák. č. 40/1964 Zb. - ďalej len OZ) s odkazom na rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo 320/2013 odôvodnil v podstate tým, že zadná strana zmluvy nie je čitateľná z dôvodu, že sa jedná o veľmi malé písmo, pričom nečitateľnosť robí právny úkon nezrozumiteľným, čo má za následok absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Dodal tiež, že maximálna výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru podľa Nariadenia vlády SR (bližšie neoznačeného) je pri úveroch od 50.000,- Sk do 200.000,- Sk pri dobe splácania od jedného do päť rokov 37,20%. Zo zmluvy vyplýva, že RPMN je 61,83%, ročná úroková sadzba 61,83% a zmluvná odmena vo výške 45.270,- Sk, čo je 75,45% z poskytnutého úveru. Žalovaný teda o 100% prekročil zákonom stanovené percento príslušnej hodnoty odmeny vo výške 37,20%. Aj v tomto ohľade súd označil zmluvu za absolútne neplatnú. Dodal, že od výšky odmeny sa odvíja aj úroková sadzba v

zmluve na 61,83%, pričom pri úveroch od 50.000,- Sk do 200.000,- Sk na obdobie 1 až 5 rokov podľa v prvom štvrtroku 2008 nesmie byť viac ako 44,42%. V zmluve je teda vyššia percentuálna sadzba, ako to pripúšťa Nariadenie vlády SR. Dojednanie úrokov v neprimeranej výške je v rozpore s dobrými mravmi.

41. Odvolací súd sa oboznámil s predmetnou zmluvou o revolvingovom úvere č. 810009160 uzavretou stranami dňa 14.5.2008. Prvá strana zmluvy je predtlačená písmom o veľkosti asi 2 mm. Údaje identifikujúce dlžníka a predmet úveru sú vypisované ručne dostatočne veľkým písmom. Na druhej strane zmluvy sa nachádzajú zmluvné dojednania, ktoré sú písané veľmi malým písmom o veľkosti cca 1 mm. I keď zmluvné dojednania predmetnej zmluvy sú písané husto veľmi malým písmom, je nutné konštatovať, že pre osoby s neoslabeným nepoškodeným zrakom sú čitateľné, čo vyplýva aj zo skutočnosti, že právny zástupca žalovaného na pojednávaní prvoinštančného súdu text plynule prečítal, pre osoby s oslabeným zrakom sú tiež čitateľné avšak za použitia primeraných optických pomôcok.

42. Pokiaľ ide o rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo 320/2013, na ktorý odkázal prvoinštančný súd, je potrebné uviesť, že v predmetnom rozsudku sa opakovane uvádza, že neprimerane drobné písmo bolo použité nielen v úverových zmluvných podmienkach, ale aj v samotnom texte úverovej zmluvy. Podľa predmetného rozsudku daný text bol voľným okom nečitateľný. Tieto podmienky ale v danom prípade splnené neboli, keďže drobným písmom je písaná iba druhá strana zmluvy, obsahujúca zmluvné dojednania, pričom prvá strana zmluvy s podstatnými náležitosťami zmluvy obsahuje primeranú veľkosť písma a navyše aj zmluvné dojednania preskúmvanej zmluvy sú pre neoslabený zrak plynule čitateľné, ako bolo preukázané pred prvoinštančným súdom.

43. S poukazom na vyššie uvedené nebolo potom dôvodným, aby súd prvej inštancie druhou výrokovou vetou preskúmvaného rozsudku vyhovel žalobe v časti o určenie, že predmetná zmluva o revolvingovom úvere je pre nečitateľnosť v dôsledku malého písma neplatná. Pokiaľ súd prvej inštancie v tejto súvislosti odkazuje aj na to, že zmluvná odmena presahuje Nariadením vlády SR stanovenú maximálnu výšku odplaty rovnako ako úroková sadzba, za čím ustáľuje absolútnu neplatnosť predmetnej zmluvy o úvere, bude potrebné uviesť, že tieto nedostatky by nemali za následok v zmysle § 4 ods. 2 a 3 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej zmluvy za následok neplatnosť zmluvy, následkom by mohlo byť, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

44. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v druhej výrokovej vete, ktorou súd určil, že predmetná zmluva o revolvingovom úvere je neplatná s použitím ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalobu v tomto rozsahu zamietol.

C. Neplatnosť rozhodcovskej doložky

45. V dopĺňacom rozsudku súd prvej inštancie vyhovel žalobe aj v časti, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia, že rozhodcovská doložka týkajúca sa zmluvy o revolvingovom úvere č. 810009160 zo dňa 9.5.2008 uzatvorená medzi sporovými stranami je neplatná.

46. V odôvodnení dopĺňacieho rozsudku pritom súd prvej inštancie v ods. 6 konštatoval, že podľa rozhodcovskej doložky v čl. 18 zmluvných dojednaní všetky spory sa budú riešiť prostredníctvom rozhodcovského súdu. Tento záver súdu prvej inštancie nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a v obsahu súdneho spisu, keďže v zmluvných dojednaniach predmetnej zmluvy pod bodom 18 je obsiahnutý nasledovný text:

Riešenie sporov - rozhodcovská doložka

18.1 Akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúcimi z ustanoveniami tejto zmluvy o RÚ s porušením, ukončením, či neplatnosťou zmluvy sa budú riešiť cestou príslušného súdu v súdnom konaní, alebo pred rozhodcom v rozhodcovskom konaní podľa rozhodcovskej doložky uvedenej v čl. 18.2. Výber jednej z alternatív spočíva na žalobcovi. Pod bodom 18.2 - Rozhodcovská doložka je uvedené, že akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami... budú s konečnou platnosťou rozhodnuté v písomnom rozhodcovskom konaní pred jedným z troch vymenovaných rozhodcov, pričom výber rozhodcu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. Z citovaného textu vyplýva, že obsahom zmluvných dojednaní bola rozhodcovská doložka, v ktorej je zakotvené

alternatívne riešenie sporov a to buď pred štátnym súdom alebo pred rozhodcovským súdom podľa výberu žalobcu.

47. Z predmetnej zmluvy o úvere obsahujúcej citovanú rozhodcovskú doložku je zrejmé, že sa jedná o tzv. „formulárovú“ zmluvu, ktorej predtlač formulára mal veriteľ už pripravenú a dopisoval do nej iba konkrétne údaje týkajúce sa žalobkyne, pričom žalobkyňa obsah tejto zmluvy v časti zmluvných dojednaní žiadnym spôsobom nemohla ovplyvniť a ani neovplyvnila. Rozhodcovská zmluva teda nesporne nebola individuálne dojednaná, pričom žalovaný opak nepreukázal.

48. Dňa 1.7.2007 nadobudol účinnosť nový Zákon o ochrane spotrebiteľa č. 250/2007 Z.z., ktorý má v § 3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z. zakotvené, že každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. S účinnosťou od 1.1.2008 Občiansky zákonník v § 52 ods. 1 spotrebiteľskú zmluvu definuje ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

49. V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa („ďalej len neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia za individuálne dojednané zmluvné podmienky sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. V ods. 4 potom zákonodarca demonštratívne vymenúva ustanovenia v spotrebiteľskej zmluve, ktoré sú neprijateľnými podmienkami. Výpočet táto novelizácia doplnila o písm. r) v zmysle ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Podľa ods. 5 tohto ustanovenia neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné. Podľa dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu cieľom úpravy je umožniť spotrebiteľovi rozhodnúť sa, kde uplatní svoje právo.

50. Z cit. ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy vyplýva, že nie každá zmluvná podmienka, ktorá vyvoláva nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán zo spotrebiteľskej zmluvy je neprijateľná. Neprijateľnou sa stáva vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

51. Podľa § 54 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy vyplýva, že zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie (ods. 1). V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší (ods. 2).

52. Článok 1 písm. q) prílohy Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá predstavuje interpretačné pravidlo, za neprijateľnú zmluvnú podmienku odporúča aj „zmluvnú podmienku neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou, nevhodne obmedzovať prístup k dôkazom, alebo ukladať mu povinnosť dôkazného bremena, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, malo spočívať na inej zmluvnej strane“. Smernica ako právny akt orgánov Európskej únie na rozdiel od Nariadenia pritom nemá priamu právnu záväznosť, ale všeobecne sa vyžaduje, aby výklad vnútroštátneho práva bol eurokonformný, teda aby vykladal vnútroštátne normy vo svetle európskych smerníc, a to i v tom období, keď ich zásady neboli ešte do vnútroštátnych noriem inkorporované.

53. Cieľom rozhodcovskej zmluvy je dosiahnuť prejednanie prípadného sporu zmluvných strán rozhodcom ako súkromnou osobou, na ktorú zmluvné strany takúto právomoc delegovali. V skúmanom prípade nemožno uvažovať nad tým, že by rozhodcovská zmluva bola individuálne dojednanou. Rozhodcovská zmluva má charakter formulárového tlačiva, ktoré bolo dodávateľom pripravené vopred a do ktorého sa dopĺňali iba údaje identifikujúce spotrebiteľa. Zo spôsobu uzatvorenia rozhodcovskej

zmluvy, nie je možné odvodíť, že oprávneným bol návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy ponúknutý dlžníkovi (povinný) a tento mal možnosť jeho návrh buď prijať alebo odmietnuť. Vzhľadom na skutočnosť, že rozhodcovská doložka bola uzatvorená vo forme vopred pripravenej formulárovej zmluvy, v ktorej boli dodávateľom vopred zvolené konkrétne rozhodcovské súdy, je zrejmé, že dlžník nemal možnosť uzatvorenie rozhodcovskej doložky ovplyvniť. Len v prípade, ak by rozhodcovská doložka bola dohodnutá individuálne, bolo by zrejmé, že spotrebiteľ bol riadne oboznámený s rozhodcovskou doložkou a pristúpil na ňu. Podľa § 53 ods. 2 OZ, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Podľa § 53 ods. 3 OZ, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané. V zmysle uvedeného ustanovenia teda dôkazné bremeno o individuálnom dojednaní rozhodcovskej doložky/zmluvy so spotrebiteľom spočíva na dodávateľovi. Tento však v tomto smere nepredložil žiadne dôkazy, ani netvrdil rozhodujúce skutočnosti, ktorými by preukazoval individuálnu dohodu so žalobkyňou na riešení sporov medzi nimi v rozhodcovskom konaní. Zmluvná možnosť spotrebiteľa od tejto rozhodcovskej doložky odstúpiť, sama osebe nijako neznamená individuálne dojednanie rozhodcovskej doložky. Prvoinštančný súd preto posúdil predložené listinné doklady správne a rozhodcovskú doložku oprávnene považoval za individuálne nedojednanú.

54. V porovnaní s ostatnými zmluvnými podmienkami je pritom význam rozhodcovskej doložky osobitný, pretože v prípade sporu súkromná osoba rozhodne o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach zmluvných strán, s cieľom dosiahnuť nový kvalifikovaný záväzok z pôvodnej zmluvy. Ak rozhodcovská zmluva nebola osobitne spotrebiteľom vyjednaná, ale vyplýva zo štandardného textu tzv. formulárovej zmluvy, teda zo vzťahu fakticky nerovnovážneho, bez vysvetlenia spotrebiteľovi podstatných rozdielov medzi konaním pred štátnym súdom a rozhodcovským súdom je dôvodné predpokladať, že spotrebiteľ ako slabšia strana sporu si svoj osud v tak závažnej veci akou je prípadný neskorší rozhodcovský proces nevedomuje. Predmetná rozhodcovská zmluva, ktorá má založiť legitimitu pre exekučný titul znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ ešte predtým podal žalobu na zvolenom rozhodcovskom súde. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ, vzhľadom na jej charakter formulárovej zmluvy, osobitne nevyjednal a ani nemal na výber, mohol len dohodu o uznaní záväzku a o úhrade pohľadávky v splátkach vrátane rozhodcovskej zmluvy ako celok buď prijať a podpísať, alebo odmietnuť. Rozhodcovská doložka/zmluva dojednaná za týchto podmienok môže ľahko slúžiť na obchádzanie platnej právnej úpravy slúžiacej na ochranu spotrebiteľa. Dodávateľ, ktorý určuje, ktorý rozhodcovský súd bude rozhodovať o prípadných sporoch zo zmluvy, je pre vybraný rozhodcovský súd zdrojom príjmov, preto je namieste obava, do akej miery je rozhodcovské konanie u dodávateľom vybraného rozhodcovského súdu objektívne.

55. Odvolací súd nespochybňuje právne stanovisko, že zákon nevyklučuje, aby aj v spotrebiteľskej zmluve bola platne so spotrebiteľom dojednaná rozhodcovská doložka. Podstatnou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom vopred individuálne dojednaná a spotrebiteľ nemal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť.

56. Cit. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka je potrebné vykladať tak, že rozhodcovskú doložku nie je možné akceptovať, ak by vyžadovala od spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Ustanovenie § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka nie je o možnosti výberu medzi štátnym a súkromným súdom, ale predovšetkým o dôsledkoch, ktoré zakladá, a teda, či doložka nenúti spotrebiteľa podrobiť sa arbitráži.

57. O doložku, ktorá vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní ide teda aj vtedy, ak sice spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa tejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený nezvratne podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Odvolací súd zastáva názor, že pokiaľ ide o tzv. nevýhradnú rozhodcovskú doložku, možnosť voľby pre spotrebiteľa je len iluzórna, pretože takmer s pravidelnosťou rozhodcovské žaloby podávajú veritelia, a to na vybraný rozhodcovský súd.

58. V obdobnej veci Ústavný súd SR v rozhodnutí IV.ÚS 55/2011 z 24.2.2011 zaujal stanovisko, že pokiaľ súd vyslovil názor, že rozhodcovská doložka, ktorá znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak dodávateľ pred spotrebiteľom podal žalobu na rozhodcovskom

súde, je neprijateľná a prieči sa dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom, resp. že rozhodcovská doložka je neprijateľnou zmluvnou podmienkou v zmysle ust. § 52 a nasl. OZ za použitia ich výkladu v súlade so smernicou Rady 93/13/EHS, tieto závery súdov nemožno považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušného ustanovenia ESP a k porušeniu základných práv sťažovateľa nedošlo.

59. V danom prípade rozhodcovská doložka nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívnou. Veriteľ podaním návrhu v rozhodcovskom konaní uskutočnil výber predpokladaný v dojednanej zmluve. Po tomto výbere už spotrebiteľ nemal faktickú možnosť podať návrh na začatie konania, resp. brániť sa pred všeobecným súdom, čím došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý proces pred nezávislým a nestranným súdom.

60. Vo svetle vyššie uvedenej argumentácie, odvolací súd stotožniac sa so záverom súdu prvej inštancie je toho názoru, že zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dojednaná, v podobe rozhodcovskej zmluvy, podľa ktorej prípadné budúce spory prejedná buď štátny alebo rozhodcovský súd, pričom výber je na žalobcovi, čím v prípade podania žaloby dodávateľom núti spotrebiteľa podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pred rozhodcom/súdom fakticky vybraným dodávateľom a zbavuje ho možnosti riešiť spor pred štátnym súdom, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a je teda neprijateľnou zmluvnou podmienkou, na ktorú musí súd v ktoromkoľvek štádiu konania, z úradnej povinnosti (ex offio) prihliadať, pričom musí zabezpečiť, aby spotrebiteľ takouto neprijateľnou podmienkou nebol viazaný.

61. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku obsiahnutom v dopĺňujúcom rozsudku, ktorým súd určil, že predmetná rozhodcovská doložka je neplatná, ako vo výroku vecne správny, s použitím ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

62. Tejto súvislosti sa žiada dodať, že keďže predmetná rozhodcovská doložka, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008 je neplatná a keďže potom medzi zmluvnými stranami nebola platne uzavretá rozhodcovská zmluva v zmysle § 73 ods. 3 ZoSRK a § 3 a nasledujúcich zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, nebola ani založená právomoc rozhodcovského súdu v danej veci konať a rozhodnúť. Rozsudok rozhodcovského súdu je preto právne neúčinný nultný, neschopný vyvolať právne následky a materiálne nevykonateľný. Nemôže preto tvoriť prekážku res iudicatae, i keď s poukazom na vyššie uvedené (a aj preto že je nultný) nemohol byť súdom zrušený.

D. Vydanie bezdôvodného obohatenia

63. Túto časť rozhodnutia, ktorou súd žalobe vyhovel i v časti povinnosti žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 416,56 Eur, súd prvej inštancie odôvodnil v podstate tým, že vzhľadom na to, že zmluva je absolútne neplatná, zaviazal žalovaného vydať žalobkyni rozdiel medzi sumou, ktorú žalovaný poskytol žalobkyni a tým, čo žalobkyňa zaplatila žalovanému.

64. Žalovaný v podanom odvolaní vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu namietal, že súd sa nevysporiadal s ním vznesenou námietkou premlčania, keď všetky nároky, ktoré by aj vznikli z plnení prijatých žalovaným pred 16.11.2009 sú premlčané. Okrem toho za otázne považoval na podklade čoho dospel súd k záveru, že výška bezdôvodného obohatenia by mala predstavovať 416,56 Eur, keď čisto rozdiel medzi sumou žalobcom prijatou a sumou žalobcom zaplatenou je 326,54 Eur.

65. V zmysle § 4 ods. 2 písm. k) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch... v znení účinnom v čase uzavretia predmetnej spotrebiteľskej zmluvy k 14.5.2008 zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej len RPMN) na príslušný spotrebiteľský úver platnú ku dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere zverejnenú podľa § 7a ods. 2. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

- a) poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo
- b) dodaný tovar, alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

66. Z predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere č. 8100009160 uzavretej dňa 14.5.2008 vyplýva, že v zmluve nie je uvedená priemerná hodnota RPMN v zmysle cit. ust § 4 ods. 2 písm. k) zák. č. 258/2001 Z.z., keď táto kolónka tak v rámci bodu 5 - Údaje o požadovanom revolvingovom úvere v Sk, ako aj v bode 6 - Údaje o schválenom revolvingovom úvere v Sk, zostala nevyplnená - prázdna.

67. Keďže potom predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje zákonnú náležitosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. k) zák. č. 258/2001 Z.z. podľa citovaného ods. 3 poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Žalovanému tak potom vznikol nárok od žalobkyne iba na vrátenie poskytnutej istiny.

68. V zmysle § 451 ods. 1 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Podľa ods. 2 bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu, alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

69. Podľa § 456 OZ bezdôvodné obohatenie sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal.

70. V zmysle § 458 ods. 1 OZ musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením.

71. Keďže v danom prípade podľa výsledkov dokazovania pred prvoinštančným súdom žalobkyňa plnila žalovanému nad rámec poskytnutej istiny, v rozsahu tohto plnenia vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie plnením bez právneho dôvodu, ktoré je potom žalovaný povinný vydať žalobkyni.

72. Pokiaľ ide o výšku bezdôvodného obohatenia, z predmetnej zmluvy o úvere vyplýva, že žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 60.000,- Sk, t.j. 1.991,64 Eur. V žalobe žalobkyňa tvrdí, že žalovanému uhradila sumu 2.408,20 Eur. Rozdiel medzi týmito sumami potom predstavuje sumu 416,56 Eur, ktorú si žalobkyňa uplatňuje z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. K takémuto záveru dospel aj súd prvej inštanície v preskúmanom rozsudku, aj keď jeho záver nie je bližšie zdôvodnený. Hoci žalovaná v podanom odvolaní tvrdí, že výška bezdôvodného obohatenia má predstavovať sumu 326,54 Eur „akcentujúc výlučne dôkazy produkované žalobcom“, bližšie tento svoj záver nezdôvodňuje.

73. Z obsahu spisu, z výpisov z účtu založených na č.l. 96 až 109, (ktoré boli spolu so žalobou doručené žalovanému, pričom ich nespochybnil - § 204 CSP), vyplýva, že žalobkyňa z titulu predmetného úveru žalovanému uhradila v období od 24.5.2008 do 11.7.2011 celkom sumu 2.338,20 Eur, teda sumu rozdielnu od tej, ktorú tvrdí žalobkyňa (2.408,20 Eur), aj od tej, ktorú tvrdí žalovaný (2.318,18 Eur). Nad rámec istiny potom zaplatila sumu 346,56 Eur. K uhradeniu istiny pritom došlo v splátke ku dňu 30.9.2010 a časťou tejto splátky už nad rámec istiny začalo na strane žalovaného vznikáť aj bezdôvodné obohatenie. Keďže žaloba na súd bola podaná dňa 16.11.2011, žalobkyňou uplatnený nárok z titulu bezdôvodného obohatenia na základe nižšie uvedeného premlčaný nebol.

74. V zmysle § 100 ods. 1 OZ právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

75. V zmysle § 107 ods. 1 OZ právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Podľa ods. 2 najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenia za 10 rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

76. S poukazom na vyššie uvedené je zrejmé, že nedošlo k premlčaniu nároku žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia, ani v dvojročnej subjektívnej premlčacej lehote. Námietka premlčania vznesená žalovaným bola preto nedôvodná.

77. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu pod týmto bodom potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštanície v tretej výrokovej vete o povinnosti žalovaného vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie

zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť vydať žalobkyni z titulu bezdôvodného obohatenia sumu 346,56 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia zamietol.

E. Finančné zadosťučinenie

78. Žalobkyňa sa podanou žalobou okrem predchádzajúcich nárokov domáhala od žalovaného zaplataenia tiež primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 500,- Eur, čomu súd prvej inštancie v štvrtej výrokovej vete rozsudku v plnom rozsahu aj vyhovel. Rozhodnutie v tejto časti odôvodnil tým, že žalobkyňa znášala stav právnej neistoty, obávala sa o výšku dlhu a jeho neustále narastanie, trpela stresom, keď si žalovaný proti nej aj exekučne uplatňoval nároky vyplývajúce zo zmluvy, ktorá bola od počiatku neplatná, čo umožňoval aj rozhodcovský rozsudok. Žalovaný v podanom odvolaní namietal v podstate, že žalobkyňa nepreukázala skutočnosti odôvodňujúce priznanie finančného zadosťučinenia, hoci znášala dôkazné bremeno. Jednak nepreukázala vznik, rozsah a intenzitu ujmy a ani ďalšie skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že priznanie zadosťučinenia je opodstatnené. Okrem toho skutkový záver prvoinštančného súdu o exekučnom uplatňovaní je nepravdivý, keďže žalovaný nikdy neinicioval exekučné konanie voči žalobkyni. Okrem toho namietal, že v zmysle zák. č. 437/2004 Z.z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia napríklad náhrada za bolesť v prípade šoku stredne ťažkého stupňa (30 bodov) je vo výške približne 600,- Eur, pričom intenzita zásahu do sféry osobnosti žalobkyne ako spotrebiteľa (i keby bola preukázaná), principiálne nemôže byť porovnateľná s intenzitou zásahu spôsobenou napríklad trestným činom.

79. V zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa... proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom, s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práva, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

80. Citované ustanovenie Zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená ujma, postačuje úspešné súdne uplatnenie porušenia zákonného práva alebo povinnosti zo spotrebiteľského vzťahu.

81. Ako to vyplýva z textu citovaného ustanovenia podmienkou pre uplatnenie práva na primerané porušení práv a povinností ustanovených spotrebiteľom je, aby na súde úspešne uplatnil porušenie spotrebiteľského práva alebo povinnosti. O úspešnom uplatnení práva na súde je možné hovoriť vtedy, ak žalobe spotrebiteľa súd vyhovel. Ak sa zároveň s uplatnením porušenia práva alebo povinnosti, jednou žalobou uplatňuje i nárok na primerané finančné zadosťučinenie, podľa názoru odvolacieho súdu je možné o týchto nárokoch rozhodnúť súčasne, bez toho, aby výrok o porušení práva predtým nadobudol právoplatnosť. Podmienka existencie už právoplatného súdneho rozhodnutia vyhovujúceho spotrebiteľovi, totiž priamo z textu cit. ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa... nevyplýva, zákonodarca nehovorí o právoplatnom uplatnení, ale iba o úspešnom uplatnení. Zužujúci výklad cit. ust. by bol aj v rozpore so zásadou hospodárnosti súdneho konania zakotvenou v čl. 17 základných princípov CSP. Ak totiž súd v konaní posudzuje porušenie práv a povinností zakotvených v normách na ochranu spotrebiteľa, získa zároveň i podklady pre rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia. Trvať na ďalšom osobitnom súdnom konaní až po správoplatnení rozsudku o porušení práv a povinností ustanovených normami na ochranu spotrebiteľa, by viedlo k zbytočnému navyšovaniu súdnych sporov, zaťažovaniu strán, zvyšovaniu trov. Vychádzajúc z vyššie uvedeného,

keďže žalobkyňa si v tomto konaní úspešne uplatnila porušenie spotrebiteľského práva alebo povinnosti, základný predpoklad pre priznanie primeraného finančného zadosťučinenia teda splnený bol.

82. Na priznanie tohto peňažného zadosťučinenia nie sú zákonom stanovené žiadne špeciálne podmienky, avšak takto priznaná náhrada musí byť odôvodnená čo do základu a výšky a voľná úvaha súdu musí byť preskúmateľná. Primerané zadosťučinenie môže pozostávať z náhrady morálnej ujmy ako satisfakcie za stav, kedy spotrebiteľ musel trpieť, keďže nie vždy vrátením neoprávnene zaplatených finančných prostriedkov sa všetko zhojilo.

83. V danom prípade žalovaný porušil svoje povinnosti dodávateľa v zmysle § 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch tým, že zmluva ním pripravená neobsahovala zákonom stanovené náležitosti. Žalovaný vo vzťahu k žalobkyni postupoval v rozpore so zákonom, používal nekalé obchodné praktiky a neplatné zmluvné podmienky, pričom na základe neplatnej rozhodcovskej doložky podal na rozhodcovský súd žalobu, ktorej bolo vyhovené a žalobkyňa nedôvodne zaviazaná na zaplatenie ďalších 2.417,96 Eur s príslušenstvom. Žalovaný na základe predmetnej spotrebiteľskej zmluvy zobral nedôvodne od žalovanej nemalú sumu 346,56 Eur nad rámec jej zákonnej povinnosti, ktorej sa domohla v cca 8 rokov trvajúcim súdnym konaní. Na druhej strane bolo potrebné zohľadniť, že v danom prípade nedošlo k zrážkam zo mzdy žalobkyne, ani k exekučnému vymáhaniu pohľadávky.

84. Na posúdenie výšky finančného zadosťučinenia mal vplyv rozsah zásahu do práv žalobkyne, keď na jej strane v súvislosti s konaním žalovaného vznikli nepriaznivé ekonomické dôsledky, keď bezdôvodné obohatenie malo negatívny dopad na jej ekonomickú situáciu a zabezpečovanie potrieb rodiny, nepochybne vyvolalo u nej stresovú situáciu, psychické vypätie, stav neistoty a obavy z budúcnosti.

85. Odvolací súd zhodne s prvoinštančným tak dospel k záveru, že porušenie práv a povinností žalovaným ustanovených osobitnými predpismi na ochranu spotrebiteľa bolo spôsobilé privodiť ujmu žalobkyni obmedzením jej komfortu vo všetkých oblastiach života, najmä však vo finančnom obmedzení, ktoré žalobkyni neoprávnenými platbami v prospech žalovaného vznikli. Pri posudzovaní samotnej výšky primeraného finančného zadosťučinenia bolo nevyhnutné zohľadniť aj to, že žalovaný síce porušil svoje povinnosti dodávateľa, avšak sankcionovaný je už tým, že poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, má teda nárok iba na vrátenie sumy vo výške poskytnutého úveru a žalobkyňa tým získala predmetný úver bezplatne. Na druhej strane je však potrebné zohľadniť vyššie popísanú ujmu na strane žalobkyne, ktorá musela pristúpiť k niekoľkokoročnému súdnemu vymáhaniu svojej pohľadávky a čeliť aj rozhodcovskému konaniu, čím utrpela psychické napätie a stres, malo to nepriaznivý dopad na jej finančnú situáciu a obstarávanie potrieb jej rodiny, ktorú skutočnosť ani nie je potrebné iným spôsobom dokazovať. Po zhodnotení všetkých popísaných okolností dospel odvolací súd k záveru, že primeraným finančným zadosťučinením pre žalobkyňu je suma 100,- Eur. Súdom prvej inštancie priznané finančné zadosťučinenie vo výške 500,- Eur sa odvolaciemu súdu vzhľadom na popísané okolnosti daného prípadu, keď priznané zadosťučinenie dokonca prekračuje výšku bezdôvodného obohatenia získaného žalovaným, javí ako neprímerane vysoké.

86. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu potom odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia s použitím ust. § 388 CSP zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť poskytnúť žalobkyni primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100,- Eur v lehote troch dní od právoplatnosti rozhodnutia.

F. Súdny poplatok

87. Žalovaný odvolaním napadol rozsudok v celom rozsahu, výrok o súdnom poplatku (majúci charakter uznesenia i keď je obsiahnutý v rozsudku) nevynímajúc.

88. V zmysle § 357 CSP ale odvolanie voči uzneseniu o súdom poplatku nie je prípustné.

89. V zmysle § 14 ods. 4 zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch v akt. znení, v konaní podľa tohto zákona koná a rozhoduje vyšší súdny úradník vrátane rozhodovania o zastavení konania. Sudca v

konaní koná a rozhoduje o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka. Ak sa sťažnosti vyhovie v plnom rozsahu, rozhodnutie nemusí obsahovať odôvodnenie.

90. S poukazom na uvedené, odvolanie žalovaného v časti proti výroku o súdnom poplatku, bolo potom nevyhnutné s použitím § 386 písm. c/ CSP odmietnuť ako neprípustné.

91. Ďalšie odvolacie argumenty odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej už za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadať. I podľa už konštantnej judikatúry súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi/stranami konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi/stranami konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka/strany konania, ktorú nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov/strán konania (porovnaj napríklad rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/04, III.ÚS 209/04, II.ÚS 200/09 a podobne). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na každú otázku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava (II. ÚS 78/05). Preto na ostatnú odvolaciu argumentáciu odvolateľa zaoberajúcu sa ďalšími okolnosťami prejednávanej veci, vzhľadom na uvedené závery už irelevantnú a nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie, i s poukazom na princíp hospodárnosti konania (čl. 17 OSP), odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

G. Trovy konania

92. V zmysle § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie. Podľa ods. 2 ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

93. V zmysle § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci, ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

94. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, podľa ods. 2 o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

95. Keďže v tomto prípade došlo rozhodnutím odvolacieho súdu k čiastočnej zmene rozhodnutia prvoinštančného súdu, v zmysle cit. § 396 ods. 2 CSP bolo povinnosťou odvolacieho súdu rozhodnúť o náhrade trov konania na súde prvej aj druhej inštancie. Podľa výsledku odvolacieho konania žalobkyňa mala napokon v konaní (prvoinštančnom i odvolacom) úspech len čiastočný. Z celkom päť uplatnených nárokov mala žalobkyňa plný úspech v jednom o neplatnosť rozhodcovskej doložky t.j. 20 % z celku, čiastočný v bezdôvodnom obohatení v rozsahu 16,64 % (83,20 % z 20 %), vo finančnom zadosťučinení v 4 % z celku (20 % z 20 %), a neúspech v dvoch nárokoch: o neplatnosť rozhodcovského rozsudku 20 % a o neplatnosť zmluvy o úvere 20 %, jej celkový úspech bol v rozsahu 40,64 % a neúspech 59,36 %; u žalovaného potom opačne. Pomerný úspech úspešnejšieho žalovaného tak predstavuje 18,72 % (59,36 - 40,64). Prípadná existencia dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP odôvodňujúca výnimočné nepriznanie náhrady trov úspešnej strane (či už úplné alebo čiastočné), pritom v konaní nebola tvrdená, ani ju odvolací súd nezistil, pričom bolo potrebné zohľadniť aj to, že žalobkyňa bola v priebehu celého konania zastúpená advokátom. Odvolací súd preto vyslovil, že žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu 18,72 % trov celého konania.

96. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).